

Тому метою навчального процесу має бути не тільки передача сукупності знань з певного професійного спрямування, а й розвиток індивідуально-особистісних характеристик як базису успішного оволодіння ними. Наприклад, індивідуально-особистісними характеристиками можуть бути певні комунікативні здібності (вміння вести переговори, слухати тощо), креативність, адаптивність тощо. З огляду на це, найкращою формою реалізації навчального процесу є тренінг.

Важливим моментом є розуміння відмінностей між компетенцією і компетентністю, між компетентністю і кваліфікацією. Під компетентністю ми розуміємо міру успішності реалізації діяль-

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman I

ливе за умови наявності у нього досвіду роботи за певним професійним спрямуванням. Тоді як *кваліфікація* є мірою придатності особи до певної професійної діяльності, яка визначається сукупністю сформованих у неї компетенцій і засвідчується відповідним документом (свідоцтво, диплом про освіту).

Зараз КНЕУ втілює в практику навчання сучасні методи, які базуються на принципах Болонської декларації, з наголосом на всебічний розвиток компетенцій студентів-бакалаврів та можливість їх успішної реалізації на практиці. Крім того, у ВНЗі проводиться робота щодо усунення недоліків, про які згадувалося у доповіді.

Таким чином, вирішення проблем теоретико-методологічного забезпечення інноваційного розвитку бакалаврської освіти сприятиме удосконаленню навчальних програм, а отже, підвищенню якості навчального процесу.

А. Г. Ягодка, доц.,
кафедра макроекономіки та державного управління

ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗНАНЬ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ДИСЦИПЛІНОЮ «СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА І ПОЛІТИКА»

В сучасних умовах розвитку вищої економічної освіти однією із вимог є підготовка кваліфікованих фахівців, конкурентоздатних на ринку праці, здатних до компетентної, відповідальної та

ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів. Підготовку таких кадрів неможливо забезпечити без підвищення ролі самостійної роботи студентів магістрів над навчальним матеріалом, посилення значущості професорсько-викладацького складу в розвитку навичок самостійної роботи студентів та проведення індивідуально-консультативної роботи викладачів зі студентами.

Виходячи з цього, необхідно створити організаційно-методичні засади щодо розвитку у студентів-магістрів мотивації до навчання, формування навичок компетентної самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи, професійно значущих якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців, розвитку і поглиблення наукових і практичних інтересів до майбутньої професійної діяльності, а також забезпечити умови для гармонійного творчого розвитку особистості студента-магістра.

Однією з ефективних форм щодо формування навичок компетентної роботи студентів-магістрів є підготовка і проведення семінарів-дискусій, міні-конференцій та тренінгів. Студенти-магістри розподіляються на малі групи і готуються до проведення семінару-дискусії, міні-конференції та тренінгу. Один із кращих студентів призначається головним доповідачем по тій чи іншій проблемі і два співдоповідачі. Після їх виступу студенти задають питання, приймають активну участь в їх обговоренні та приймають пропозиції щодо вирішення тих чи інших проблем.

Так, було проведено тренінг «Соціальна політика та державне регулювання рівня життя населення в Україні» для магістерської програми «Державне управління економікою».

Для успішного проведення тренінгу передбачалося визначити такі цілі: виконати аналітичні і прогностичні розрахунки рівня життя населення; визначити стратегічні напрямки соціальної політики, збалансувати та обґрунтувати параметри витрат, вартостей різних послуг та ін., передбачених нормативно-правовими документами.

Під час організації і проведення тренінгу академічна група була поділена на три підгрупи, перед якими поставлені конкретні завдання обчислення основних макроекономічних соціальних показників рівня життя населення і особливо вартості прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення.

Слід зауважити, що достовірність отриманих результатів перевірялась безпосередньо учасниками тренінгу, що дозволило студентам магістрам реалізувати функцію не тільки спостереження, а й управління та контролю власного процесу навчання.

Важлива роль відводиться професорсько-викладацькому складу для оцінювання вище перерахованих засад. Так, поточне оцінювання самостійної роботи студентів магістрів здійснюється відповідно до Порядку оцінювання знань студентів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана з урахуванням вимог Болонської декларації за такими об'єктами поточного контролю:

- а) перевірка теоретичних знань;
- б) перевірка виконання індивідуальних практичних завдань.

Проблема щодо оцінювання професійно-орієнтованих знань студентів-магістрів в університеті сьогодні є однією з найважливіших і перш за все тому, що якість професійно-орієнтованих знань — це інтегрований показник, який відображає рівень оволодіння теоретичними знаннями, уміння аналізувати, знаходити вузькі місця в ситуації, що склалася і давати пропозиції щодо їх ліквідації, обґрунтування основних напрямків розвитку галузей соціальної інфраструктури та перспектив їх вирішення, прийняття управлінських рішень, володіння навичками необхідними для успішної практичної роботи в певній сфері економічної діяльності.

На наш погляд, одним із показників для оцінювання професійно-орієнтованих знань студентів-магістрів можна запропонувати коефіцієнт оцінювання професійно-орієнтованих знань, який розраховується за формулою:

$$\hat{E}_{\text{m}\zeta} = \sum_{\zeta=1}^n \frac{(T_{\zeta} + \hat{I}\delta + \hat{E}\delta_{\zeta} + {}^2\hat{\imath}\delta)}{100},$$

де Копоз — коефіцієнт оцінювання професійно-орієнтованих знань студентів-магістрів;

Тз — оцінка за теоретичні знання;

Мт — оцінка за проведення міждисциплінарного тренінгу;

Крз — оцінка за розрахункові комплексні завдання;

Іпр — оцінка за індивідуальні типові практичні завдання.

Самий високий рівень знань оцінюється коефіцієнтом — Копоз = 1,0 і відповідає оцінці за шкалою ECTS — А, за національною шкалою — 5 (відмінно), а самий низький — Копоз = 0,5 відповідає оцінці за шкалою ECTS — Е, за національною шкалою — 3 (задовільно).

Багаторічний досвід викладання цієї дисципліни дозволяє дати певні рекомендації щодо організації самостійної роботи та оцінки професійно-орієнтованих знань студентів магістерського

рівня: по-перше, чітке планування самостійної теоретичної підготовки студентів-магістрів по дисципліні «Соціальна інфраструктура і політика»; по-друге, поглиблення індивідуальної роботи, пов'язаної як з освоєнням теоретичного навчального матеріалу дисципліни, так і з виконанням домашніх індивідуальних типових практичних завдань та розв'язанням комплексних розрахункових завдань, а також виконанням наукових досліджень; по-третє, організація методичного забезпечення, ефективного і оперативного поточного контролю самостійної роботи та оцінювання професійно-орієнтованих знань студентів-магістрів; по-четверте, започаткування проведення семінарів-дискусій, міні конференцій, кейс-методів та тренінгів посеред студентів-магістрів, а також проведення аналізу ситуацій, що склалися, і прийняття управлінських рішень щодо ефективного вирішення проблем.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що ефективність організації самостійної роботи буде залежати від застосування запропонованих заходів і сприятиме більш об'єктивному оцінюванню професійно-орієнтованих знань студентів магістерської програми «Державне управління економікою».

Л. В. Янчарська, асистент,
кафедра педагогіки та психології

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

*«Садовник из любого живого корня вырачивает дерево,
применяя в необходимых случаях именно свое искусство посадки»
(Я. О. Коменский «Великая дидактика»)*

Інноваційні процеси, що відбуваються в галузі освіти, пов'язані з Болонським процесом та вимогами часу, визначають особливу роль самостійної роботи, щодо підготовки кваліфікованих фахівців, здатних до компетентної, відповідальної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів. Слід зауважити про різне трактування дослідниками (В. І. Загвазинським, В. А. Козаковим, П. І. Підкасистим, П. І. Підкасистим,